

Előfizetési árak:
 Egy hóra . . . 24 f
 Fél évre . . . 144 f
 Egész évre . . 288 f
 Egy példány ára 6 f

Hirdetések megállapodás szerint.

HAJDÚSÁG

Hétfői-hírlap

SZERKESZTŐSÉG
 KIADÓHIVATAL:
 DEBRECEN,
 FERENC JOZSEF-
 UT 77. II. EM. 7.

Telefon:
 27-43 és 31-77.

Főszerkesztő: TAMÁSSY LÁSZLÓ.

Felelős szerkesztő: MEISSNER KÁROLY

Debrecen népe tiltakozott a cseh erőszakosság és magyartiprás ellen

Nagygyűlés ezrek jelenlétében

Vesszen Trianon, kiáltotta a tömeg

Debrecen népe imponáns keretek között tiltakozott vasárnap délelőtt a cseh k kegyetlensége és felháborító magatartása ellen, amely a Felvidék magyarságát sanyargatják és legutóbb már hamis népszámlálási adatok felhasználásával a magyar nyelv használatát is megtiltották.

Zsufolásig megtelt az Arany Bika díszterme elkészült magyarokkal, akiknek soraiban ott láttuk Debrecen társadalmának színe-javát, nőt, férfit, gazdagot, szegényt, öreget, ifjút, egyaránt, ott voltak a hatóság vezetői is, Vargha Elemér polgármesterhelyettes, Szesztina Jenő felsőházi tag, a Kereskedelmi és Iparkamara

elnöke, Nagy Endre postafőigazgató, vitéz Nagy Pál altábornagy, Rásó Sándor ügyvéd, Korödy István pénzügyigazgató, Balogh István a Gazdakör elnöke, Balás Károly Máv. üzletigazgató, Vági István, az Ipartestület elnöke, dr. Fejér Ferenc, a zsidó hitközség elnöke, Budaházy Bruckner Ernő főorvos, egészségügyi főtanácsos, Pohl városi főkeresztés és sokan mások.

Tóth Tiber ifjúsági kerületi vezető szavaira a tömeg elimádkozta a Nemzeti Hírszolgálat, majd Ruffy-Vargha Kálmán felsőházi tag mondott gondolatokban gazdag, megkapó megnyitó beszédet.

hitványabb trianoni szerződés óta keresztrefeszítve a magyarság. Felémeljük szavunkat a cseh beestelen eljárása, brutális üldözése ellen, amely a Felvidéken sok százezer magyart elnyomni, kiirtani, megsemmisíteni törekszik.

Ezután vázolta a cseh elnyomás különböző módszereit a kereskedelem, ipar, kultúra terén, majd rámutatott arra, hogy a csehek nyveskezik, zsebrákok, marta-lorek, de még a telvaj cigány nem lop oly szemérmetlenül, mint a csehok, akik egy milliós magyarságot síkasztanak, tüntetnek el.

— Azért jöttünk most össze — mondotta — hogy óvást emeljünk

a cseh gazságok és bitang eljárása felett és ellen és ennek a tiltakozásnak olyan erélyesnek és dicsőnek, olyan hangosnak és hatalmasnak kell lenni, hogy még az önféjű és minden emberi érzésből kivetkőzött csehek is visszavezsse.

— Mélységes megvetésünket is kifejezzük a csehek iránt és megvetéssel, sőt utálatlaltal fordulunk el tőlük, akik védtelen embereket kmoznak és sanyargatnak. A csehkek megett a franciák is állanak s izenjük a cseheknek, izenjük nekik, vigyázzanak, mert az ótájukon az égbolton ott repked már a német sas és körülötte kering a magyar turul is. Izenünk a szenvedő magyaroknak, hogy velük érzünk, sóhajunk, panaszkodunk, szenvedünk és imádkozunk és izenjük,

a csonk hazában hétmillió magyar testvér szíve együtt dobog, hétmillió magyar ökle mind keményebb acél buzogánnyá válik, várva a leszámolás napját és a bosszúállás óráját. (Nagy taps.)

— Izenjük, türejenek türelemmel, meg nem tört reménnyel, felémelt fejjel, érezzék, tudják meg, hogy a vaksötét magyar éjszakának már a vége felé járunk, a nap felkelésben.

— A magyar igazság isteni igazság és az isteni igazság előbb utóbb győzedelmeskedni fog.

Debrecen hű marad hagyományaihoz . . .

— Mint a Debreceni Revíziós Liga társelnöke, meleg szeretettel köszöntöm a megjelent magyar testvéreket, — mondotta — akik a hívó szóra oly nagy számban összegyűltek Debrecen népe hű maradt a nemes város hagyományaihoz, amely századok alatt mindig az emberi jog védelmezője volt a multban és az ma is.

— Nem örömmünnepre gyűltünk össze, határainkon áthallatszik az elszakított magyar testvérek jajgatása, jajszava, sanyargatják, pusztítják őket, mélységesen szenvednek, miránk gondolnak, tőlünk várnak segítséget. A koronázó Pozsony, Rákóczi Kassája, Ungvár sir, — ahol tilos lett a magyar szó, a magyar anyanyelv használata. Azelőtt gummibottal,

Illavával, fegyházzal, börtönnel, most kulturális ravaszsággal, hamis népszámlálással pusztítják az ezer és ezer magyart, a törvényesség látszatával, az önrendelkezés, a kisebbségi jog, a wilsoni elvek megsufolásával.

— Mi bizunk benne, hogy az igazság győzni fog s ezért mindent el fogunk követni és Debrecen polgárságának kötelessége és nem lehet nyugodt mindaddig, amíg elszakított véreink szenvedése meg nem szűnik és vissza nem kerülnek régi határaink.

Utáná vitéz dr. Bessenyei Lajos főigazgató mondott hazafias érzéstől izzó beszédet.

— Az igazság és hamisság küzdelemével — mondotta — és a legigazságatlanabb béke óta, a leg-

Az ifjuság tiltakozása.

Ezután Barcza Gedeon tanár a magyar ifjuság együttérzését tolmácsolta.

— Hinnem kell és hinni is akarom, hogy ez az ellenállhatatlan lelki kényszer hozott most össze bennünket — mondotta. Azonban, ha együttérzésünk, lelkesültségadta föllángolásunk csak az együttléti időhatáráig tart és ez is csak arra jó, hogy a könnyekig való meghatódás után megint beletespedjünk a hétköznapi közönybe, akkor panaszkodunk felsírhat akár az égig, határainkon kívül elfojtja az elfogultság örvénye, hazánkban pedig hatását veszti, mert külsőség volt csupán.

— Ma már nem törődhetünk bele abba a kényelmes elábrándozásba, hogy minden nyomoruságunk oka egyedül Trianon és mindaddig nem tehetünk a sorsharag ellen semmit, míg helyzetünk meg nem változik.

— A jelen durva reálitása mindenél fájóbban vési lelkünkbe: csak magunkban bizhatunk!

— Be kell látnunk végre, hogy Trianon elleni küzdelemünk egyedüli módja, maroknyi magyarságunknak még az anya gyermekszületénél is féltőbb gondallal való megerősítése.

— A magyar ifjuság tiltakozik a felvidéki brutálítások ellen, de ugyanekkor egy lépéssel tovább megy: a visszahatás fogékony perceiben hirdeti a magyar testvériség ezeréves gondolatát.

— Ha így a tiltakozás passzív fegyverét egybeforrasztjuk az ősi magyar erők aktív fgyverével, akkor nagygyűlésünk célját elérte. Ezután vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály terjesztette elő a határozati javaslatot, amely a következőket tartalmazza:

A határozati javaslat...

A Debrecen sz. kir. városban 1933. évi október hó 22-én megtartott nagygyűlés foglalkozván a csehszlovák államnak a magyar kisebbségével szemben állandóan, az utóbbi időkben pedig fokozottabb mértékben elkövetett erőszakos intézkedéseivel, egyhangulag a következő határozatot hozta:

A nagygyűlés az örök igazság és az emberiség nevében ünnepélyesen tiltakozik az ellen, hogy a saját szeréves hazájában ilyen igazságtalanul és embertelenül bánjanak a cseh uralom alá kényszerített magyar néppel.

A prágai kormány eljárása nemcsak a magyarság életérdekeit, hanem azt az erkölcsi alapot is veszélyezteti, amelyen a dunai népek békés együttélése egyáltalában lehetséges.

A nagygyűlés az európai hatalmakhoz fordul, akik a béke hivatott őrei és akiknek nem lehet érdekük, hogy Európa közepén egy régi kultúrát állandóan ilyen elviselhetetlen jogtiprás áldozata legyen.

A szövetséges és társult hatalmak egykor a békeszerződésben és a kisebbségi szerződésben lefektették, azzal a feltétellel szolgáltatták ki egymillió magyar embert a csehszlovák uralomnak, hogy azok a csehszlovákokkal egyenlő jogokat fognak élvezni. A szerződő hatalmak tehát Isten és a utunemberiség előtt felelősek mindazokért a jogtalanságokért és erőszakoskodásokért, melyekkel a csehszlovák kormány a magyar kisebbségnek elviselhetetlen szenvedéseket okoz.

Az itt felsorolt erőszakos és fondorlatos intézkedések a csehszlovákiai magyar kisebbség jog- és törvényellenes megsemmisítését célozzák és lassú, de biztos elsorvadást vonják maguk után, ami ellen a nagygyűlés egyhangulag tiltakozik és a békeszerződésük revíziójának sürgős megvalósítása érdekében a nagyhatalmakhoz fordul, melyekre az a kötelesség hárul, hogy a Nemzetek Szövetsége egyezségökönként II. cikkének második bekezdése alapján a fe-

nyezető bonyodalmak s konfliktusok elkerülése céljából a Népszövetségnél a megfelelő lépéseket haladéktalanul tegye meg.

A határozati javaslatot egyhangú lelkesedéssel és háromszoros éljennel fogadta el a nagygyűlés. Majd vitéz *Kolosváry-Borcsa* Mihály bejelentette, hogy a határozati

ti javaslatot megküldik Benito Mussolininek (nagy taps), Hitler Adolfnak (tomboló taps), MacDonaldnak (taps), Daladier francia miniszterelnöknek és a Népszövetségnek.

Le a Népszövetséggel. pfuj, pfuj,

kiáltja a tömeg, majd kórusban kiáltja, bőbőli:

Vesszen Trianon, vesszen Trianon...

A Himnusz elénkésvel ért véget a nagygyűlés.

Még ez évben megtörténik a Nádudvari Tökalmi Legeltető Társulat legelőterületének kataszteri újraosztályozása.

A nádudvari Tökalmi Legeltető Társulat még június hó folyamán kérelmezte, hogy legelőterületét újraosztályozzák. Ezen célból a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara részéről *Meissner* Károly titkár helyszíni szemlét tartott és megállapította, hogy a legelőtársulat kérése indokolt, mert a legelő jelenlegi kataszteri osztályozása aránytalan és igazságtalan. A legelőnek tulajdoni része, erősen kötött, szikes területek, amelyek igen kevés füvet teremnek. A legelőként csak a tavaszi és esetleg őszi hónapokban használhatók, mert a nyári időszakban teljesen kiszáradnak, úgy, hogy azokon a legelősző jászágok táplálékot nem találnak. Az érdekeltek annak idején kérelmet nyújtottak be

a pénzügyminisztériumhoz, azonban az még elintéztést nem nyert. A gazdák felkérésére *Meissner* Károly közbenjárta *Rá*só István alispánnál azon célból, hogy a kérelmet tegye magáévá és hasson oda, hogy a szóbanforgó legelőterület mielőbb leosztályoztassék. *Rá*só István alispán azonnal érintkezésbe lépett az illetékes tényezőkkel és *kiszöközte, hogy a kataszteri leosztályozáshoz szükséges helyszíni szemlét még ez évben meg fogják tartani.* Fontos, hogy a helyszíni szemlét még ez évben megtartsák, mert így a jövő évi adókievésnél már a lecsökkentett kataszteri tisztajövedelmet fogják alapul venni.

Névtelen levelekkel árasztják el a rendőrséget a négy orvosbűnügy kapcsán

A „Hajduság” írta meg elsőnek azt az országos szenzációvá dagadt bűnügyet, amely a négy orvos szernenesét, lenn műtéten és Földnessi Piroksa tragikus halála körül kentekentent. Az ügyben most hétfőn várható újabb fordulat, amikor dönt a törvényszék vádpanácsa *Moskovits* Zsigmond dr. ügyében, akinek vizsgálati fogság fenntartását, illetve elrendelését hirdette ki *Tóth* János vizsgálóbíró, aki védői, dr. *Takács* József és *Friedmann* Jenő ügyvédek útján feljelentést jelentett be a vizsgálati fogszágot elrendelő végzés ellen.

A törvényszék vádpanácsa hétfőn, de esetleg csak kedden ül össze és dönt a további fogvatartás ügyében.

Lehetséges, hogy *Moskovits* is szabadláb.

ra kerül, de természetesen az eljárás tovább folyik lene és társai ellen is.

Marosi Imre ügyében már közelesem,

november közepén megtartja a fő tárgyalást a hovébírószék.

Tóth János vizsgálóbíróhelyettes vasárnap *Orsós* Ferenc dr. orvosprofesszort hallgatta meg, majd *Tirczka* ezredorvost, akiktől szakkérdésekben kért és kapott kimerítő felvilágosítást.

Nics kizárva, hogy a hadbírószék, mint tanukat közelesem kihallgatja *Moskovitsot*, Gács és *Tukacs* orvosokat, míg a polgári bíróság *Marosi* Imrét hallgatja ki mint tanút, hogy így előrevigye a bűnügy teljes kiderítését.

A tragikus halálesettel és bűnüggyel kapcsolatban most

névtelen levelekkel árasztják el a rendőrséget és vádakat emelnek is, mert orvosok és köztisztviselőkben áldozó asszonyok és lányok ellen.

A rendőrség kötelességszerűen minden bejelentés kapcsán, ha az komolynak látszik, lefolytatja a vizsgálatot, bár a legtöbb bejelentés csak üres vadaskodás, de

viszont több bejelentés komolynak látszik.

és sok terhelő adat is merült fel egyesek ellen.

Újabb fordulatok csak a hét végére várhatók.

A yomozás most arra is kiterjed, hogy *Marosi* nem-e ittasan operált, nem volt-e ittas, mikor az operáló kést kezébe vette. Felmerült ugyanis erre is gyanuadatok és most ebben az irányban is széleskörű vizsgálat indult meg és tisztázni akarják, hol is tartózkodott *Marosi* az operáció előtt. Van olyan vélemény is, hogy józan fejjel nem is lehet ilyen nagy műtétit hibát követni, csak ittas fejjel. Ugyanezt meg vizsgálják *Moskovits* Zsigmondnál is.

A DEBRECENI NAGYVÁSÁRBAN KÜLFÖLDIEK VÁSÁROLTAK LOVAKAT

Vasárnap folyt le a debreceni nagyvásár első napja mérsékelt érdeklődés mellett. Bár többen voltak, mint a múlt vásáron, a kinlát is kereslet is nagyobb volt, mégis a pénztelenség jegyében folyt le a kiraođóvásár. Még a néz delődők száma is megfogyott, — nemcsak a bevöké.

A lóvásárban, állatvásárban főleg külföldiek vásároltak és *itt jávult az irányzat.* Jóminőségű lovakért 250—300 pengő körül fizettek, közepesért 150—200 P körül, vágni való lovakért 40 P-től fe fe.

Gazdaggyűlés Egyeken

Vasárnap Egyeken tartott a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara érdekképviseleti gyűlést. Az egyeki gazdák a Népház nagytermében gyűltek össze, hogy meghallgassák *Meissner* Károly titkárnak, az érdekképviselet jelentőségéről és ezzel kapcsolatosan az egységes gazdafafront kiépítésének fontosságáról szóló előadását. A nagy tetszéssel fogadott beszéde során érintette az időszzerű gazdasági kérdéseket és ismertetette a Kamarának a mezőgazdaság megsegítése érdekében a kormányzathoz felterjesztett javaslatát. Rámutatott arra is, hogy ezen javaslatok, csak az esetben fognak valóra válhatni, ha a gazdatársadalom, ezen egyetemes gazdaérdekű kérdésekben a Kamarát támogatja. Vitéz *Geguss* István főjegyző mondott köszönetet *Meissner* Károlynak, amiért az egyeki gazdák érdekeit igyekszik támogatni, — majd a továbbiak során az egyeki gazdá azon különleges kívánságait tolmácsolta, amelyekben kérik a Kamara támogatását.

Kézimunkál?

Akkor a mintákat, pamutokat, kézimunkafelszereléseket nálam szerezzé be

Késmunkák nagy választékban.
Szentesi Pálné

előnyomda és kézimunka szaküzlete

DEBRECEN, CSAPO-U. 11.
FASABLONOK JÓ KARBAN
LEVŐK ELADÓK.

Magyar szénre és fára legjobb tüzhely és kályha a

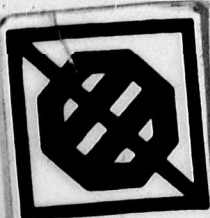
„LUNA” és „KALOR”

Kapható

Sesztina Lajos

vasnagykereskedésében

DEBRECEN

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Tiszánúli Kirendeltsége

TARLÓVEPESBE

K A L I S Ó

S Z U P E R F O S Z F A T

P É T I S Ó

Angliából importált bőtermő, tápus és jó takarmányt szolgáltatató

TARLÓRÉPAMAG

TELEFON : 27—97.

Valamint az összes MÜTRÁGNAFÉLEK jutányos és kedvező feltételek. Repcevetőmag. Zsákok új leszállított árban Csávázószerek.

Hunyadi utca 13

TELEFON : 27—97.

A vasuti áruk vámolására vonatkozó rendelkezések

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur ad 15591—1933. L. szám alatt kiadott rendelete alapján a vasuti állomások területén bérelt rakterületekről vasutára feladott, valamint az ily rakterületekre kirakott áruk megvámolása tárgyában f. évi szeptember hó 20. án 15591—1933. L. A. szám alatt kelt m. kir. kereskedelemügyi miniszteri rendeletet az alábbiakban kezelöm.

A vasuti állomások területén bérelt rakterületekről vasutára feladott, valamint az ily rakterületekre kirakott áruk megvámolása körül ismételt jogviták merültek fel a rakterületek bérlői és a vámszedési joggal felelősséget önkormányzati testületek között. E jogvitákra az szolgáltatás alapot, hogy az érdekelt eltérően értelmezik a vámszedési Engedélyokiratok ama határozmányát, amely a vámszedési jogot akként határozza körül, hogy az a vasuti állomásokon fel- és leadott és a vámtárgyak igénybevételével szállított áruk megvámolására terjed ki.

A rakterületbérlők erre a határozmány-vámmentességét vitatják, minthogy a feladás a rakterületről, illetve a leadás a rakterületre történvén, — szerintük — az áruk vasuti szállításával kapcsolatban vámtárgyak nem vetetnek igénybe s így azok az idézett határozmány értelmében meg nem vámolhatók. Ezzel szemben az önkormányzati hatóságok a szóbanmávó szállítványokat is megvámolhatónak tartják, arra támaszkodva, hogy az áruk előzetesen vámos uton fuvaroztatnak a rakterületre, illetve onnan később ily módon szállítatnak el s így a vámtárgyak igénybevétele — feladásuk szerint — ezen szállítványok tekintetében is tényleg megállapítható. További viták megelőzése, valamint a vámenedélyes önkormányzati testületek és a tekintetbe jövő magánfelek jogos érdekeinek megóvása céljából is szükségesnek látom ezért, — hogy a kérdésben helyesen elfogálható álláspontot az 1890 : J. t. c. 88. §-ban biztosított jogkörömből folyólag az alábbiakban ismertesse a közönség előtt:

A vasuti állomásokon gyakorolható vámszedésre vonatkozó Engedélyokiratok arra adnak az engedélyesnek jogot, hogy vámost szedhessen a vasutakon szállított minden olyan áru után, amelyet vámbévetéltől fenntartott uton fuvaroznak ki a vasuti állomásra, illetőleg onnan ily uton szállítanak el.

Abban a tekintetben, hogy a vámtárgy igénybevételének a vasuti szállítással időbelileg közvetlen összefüggésben kell-e történnie, az Engedélyokirat rendelkezést nem tartalmaz. Kétségekön azonban, hogy

a vámszedési jog engedélyezésének céljával és az egyenlő elbánás elvével is el kell kerülni az, ha a vasuton szállított és a vámtárgyakat tényleg igénybe vevő áruszállítványok egyrésze mentesülne a megvámolás alól esupán azért, mert ezeknek a vasuti állomásra való ki-, illetve onnan való befuvarozása és a vasuti szállítás időpontja között bizonyos időbeli megszakítás következett be.

(Előző közlemény a tegnapi lapszámban.)

Az engedélyokirat helyes értelmezése szerint be lehet tehát szedni a vámost a vasuti állomások területén bérelt rakterületről feladott áruk után is, ha azok oda vámos uton igénybevételével kerültek, minthogy az ily rakterületekre szállítás egyértelmű a vasuti állomásra feladás céljából való szállítással.

Önként értendőik viszont, hogy a rakterületekről feladott azok az áruk, ame-

lyek a rakterületre előzőleg nem vámos uton vitettek ki, — vámbételesek nem lehetnek. Mivel pedig azt, hogy a feladott áru vámos uton érintése nélkül vasuton érkezett az állomási rakterületre, esupán a feladó tudja igazolni, emőlfogva e köztudományt, — ha a vámfizetés alól mentesülni kíván — a feladónak megfelelően igazolni kell a vonatkozó vasuti fuvarokmány felmutatásával.

A vasuti igazgatóságok gondoskodni tartoznak arról, hogy az igazolásra felmutatott fuvarokmányok hasonló célra ismételtelen felhasználhatók ne legyenek.

A vasutáról az állomási területekre leadott áruk megvámolása tekintetében sem foglalható el más álláspont, mint amelyeken a fentebbiek alapulnak, vagyis, hogy a vámosok beszédhetők mindazon áruk után, amelyek ha utóbb is, de tényleg vámtárgyat vesznek igénybe az által, hogy vámos uton szállítatnak el a rakterületről, ellenben nem rónatók meg vámos uton azok az áruk, amelyek vámosutat utólag sem vesznek igénybe.

Az ilyen áruk után beszédett vámost vissza kell tehát téríteni az igényjogosultnak, vagy pedig — a vámvisszatérítési eljárásoknak eljött veendő — a vámostként való megvámolás helyett a

vámoknak általánosságban való megfizetése iránt egyezséget lehet kötni a vasuti raktárberlőkkel.

Jelen rendeletéről tudomásvétel és a felmázkodás végett értesíttem a hazai közforgalmu vasutak igazgatóságait is.

A TISZTVISELŐK NEM KAPNAK GABONÁBAN FIZETÉST

A közhivatalokban a legutóbbi napokban az a hír terjedt el, hogy a kormány, mivel a gazdák által felajánlott adógabonát nem tudja értékesíteni, a közalkalmazottaknak ezentul utáteményük egyrészt gabonaneműekben adnak ki. A hírek terjesztői már arról is tudnak, hogy megnyit kapnak a közalkalmazottak és családtagjaik fejéknél egy-egy hónapra. Utána jártak ezeknek a híreszteléseknek és megállapítható, hogy az egész hírből anyi igaz, hogy a pénzügyminisztériumban egy nyugdíjas tisztviselő javaslatot terjesztett be arra nézve, hogy a közszolgálati tanácsot és jegyzőket, akik tudvalevőleg sok helyen hónapok óta nem kapják meg a fizetésüket, elégítsék ki terményekkel, esetleg lisztneműekkel. A minisztériumban ezt az indítványt odatettek a többi sokszáz javaslat, beadvány mellé. Azt mondják, nincsen szó arról, hogy a közalkalmazottak illeményeit gabonaneműekben szolgáltatassák ki.

1120—1931. vh. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Bächer Rudolf Melicher F. végrehajtató javára, képvis. dr. Falász Arthur ügyvéd, 1053 P 54 f követelés és jár. erejéig Nádudvaron, a vitési telken d. e. fél 10 ó. 1370. sz. 10 ó. 728 sz. a. d. e. fél 11 ó. 637. sz. a. 1933. évi november hó 4 napján fél 10 órakor a budapesti kir. járásbíróóság 446757. sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 1310 P beesértékű: esővestengeri, borju, lucerna, törek, sertések, szecsavágó gép és egyéb ingóságok bíróság elárvereztetnek. Püspökladány, 1933. évi október hó 5.

Csanak, kir. bir végrehajtó.

ZEGLÉDI

BORTERMELŐK SZÖVETKEZETE fajborainak termelő, kimérése: Varga ucca 10. Litenkénti eladás. Nem festünk nem édesítünk. Tessék megízlelni. Olcsó árak!

Kézdes must kapható.

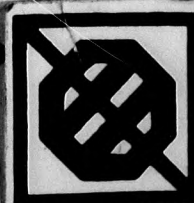

Ne törje a fejét

hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok közt hol készíttesse el olcsón, de azért izlésesen és jól nyomtatványait, üzleti könyveit, hanem

határozzon

és rendelje meg nyomtatványait Debrecenben, Sas-utca 2 sz. a. H. C. N. Nyomda.

Olasz jugoszláv gazdasági megegyezés

Róma, október 21. Hivatalos forrásból származó hírek szerint a Jugoszlávia és Olaszország között folytatott gazdasági tárgyalások egyelőre befejeződtek. A két állam megbízottai megállapodást kötöttek, amely szerint Olaszország ismét nagyobb mennyiségű agrárterméket vesz át Jugoszláviától, viszont Jugoszlávia kötelezi magát arra, hogy olasz iparcikkeket vásárol. Ez a megegyezés rövid időn belül új kereskedelmi szerződés megkötésére fog vezetni a két állam között, de már a mosani megállapodást is nagyfontosságú közeledés első lépésének tekintik olasz politikai körökben, amelynek megszemenő s kedvező következményei lesznek.

A Nemzeti Munkahét

A Társadalmi Egyesületek Szövetsége a magyar nemzeti élet közös munkafrontjára hívja meg a magyar társadalmi egyesületeket egyenként és összességében. Együtt kell demonstrálni a magyar társadalom minden rétegének minden foglalkozási ágának egységét, törhetetlen munkaerőjét, munkájának eredményeit és célkitűzéseit a jövőre.

A NEMZETI MUNKAHÉT ünnepeket között fog lezajlani. A magyar munka minden vonatkozását oda vetítik az ország és a külföld nagy nyilvánosságára elé. A magyar társadalom élni akar. A szellemi és élettudásának beszédes, hangos megnyilvánulása és egyben szemléltető tárlata lesz a Nemzeti Munkahét. A mezőgazdaság, az ipar, a kereskedelem, az intelligencia, a magyar nép, az ifjúság, a nemzeti munkásság, az egész magyar társadalom részvételével tartjuk meg a T. E. Sz. nagy seregszemléjét, ahol elhangzik a Nemzeti Munkaparancs, mely zászlónk alá hív mindenkét és előkészíti seregeinket a nemzeti és társadalmi egység nagy, diadalmas győzelmére.

Az összes társadalmi egyesületekhez fordulunk, hogy vegyék részt a Nemzeti Munkahét ünnepén, ahonnan egyetlen társadalmi egyesületnek sem szabad hiányozni, annyival is inkább, mert mi nem ismerünk kiűzőbűnt. Mi dolgozni akarunk együtt, mindenkivel, aki előtt szent a nemzet, a munka és a magyar jövő.

A Nemzeti Munkahét keretében megrendezzük a T. E. Sz. nagy társadalmi kongresszusát, a mezőgazdaság, az ipar, a kereskedelem, az irodalom és művészet propagandahétét, felvonulnak a vármegyék küldöttségei és együtt lesz az egész ország. Innen nem szabad hiányozni egyetlen társadalmi egyesületnek sem.

A Nemzeti Munkahét 1. évi november hó 11—19-ig fog lezajlani. Erre az időre meg kell mozdítani az egész ország társadalmát. Ez a kolosszális munka központi rendezés mellett az egyesületekre is hárul, ezeknek köteletségévé teszi a munkában való részvételt s azt a fegyelmet, mely nélkül az egységes megmozdulás nem lenne méltó a magyar társadalomhoz.

A felutazásra féláru vasúti menetdíj-kedvezményt adott a kereskedelmi miniszter ur. Ez elősegíti a tömeges megmozdulást. Az igazoltatások az ország összes dohányboltjaiban kaphatók, tehát helyben beszerezhetők a részletes programmal együtt.

Nem tartjuk szükségesnek a lelkesítést;

Schäfer testvérek

Debrecen

Bádogos utca 2. (Alföldi palota)

Telefon 16 08

Takarmánykereskedők és bizományosok

Mindenféle termények és magvak vétele és eladása a legelőnyösebb feltételek mellett

a nemzeti társadalom egysége a magyar jövő jelenti. Ezen együtt munkálkodni kötelesség, ennek teljesítését parancsolja az együtt dobbanó millió és millió magyar szív.

Fel a Nemzeti Munkahétre!

SZÖRTELY JÓZSEF s. k. m. kir. kormányfőtanácsos, országos ügyvezető elnök.

Döntés a gazdaságvédelem ügyében

November 1-én lép életbe az új rendelet

delmi rendelet november 1-én fog életbe lépni és annak főbb irányelveit azzal közzöljük, hogy lehetséges, miszerint azon lényegtelen változások lesznek, ami annyival is inkább valószínű, mert pénzügy és földművelésügyi kormány között a kérdés részleteiben meg véleményeltérések vannak.

A kibocsátandó rendelet nem fogja teljesíteni a gazdák azon követelését, hogy az adósságok a buzaárteknek megfelelően ártértékeltessenek.

Kétségtelen azonban, hogy jelent az intézkedés, mely szerint a gazdaadósságok kérdésében 4—5 éves nyugalmi helyzet fog teremteni.

A rendelkezés részben törvény, részben rendelet formájában fog megtörténni, erre azért van szükség, mert olyan magán jogi reformokat is fog tartalmazni, melynek jogerővel keresztyvitelére a felhatalmazási törvény nem vonatkozik.

A rendezés, mely minden valószínűség szerint november elsején hatályba lép, kiterjed minden rövid lejáratú gazdaadósságokra, tehát nemcsak a váltóadósságokra, hanem az árutartozásokra és a gazdák más rövidlejáratú kötelezett ségeire is.

Szociális és gazdasági okokból lesznek egyes kivételek amelyekre a reform nem fog kiterjedni, mint pl. előreláthatólag a haszonbértartozások, tarasdíj és hasonló kötelezettségekre. Minden egyes rövid lejáratú gazdaadósságnál a rendezés alapja az lesz, hogy a tőketartozást nem csökkentik, a kamatokat azonban lényegesen nem lesz általános, hanem részben a birtok nagysága részben az eladósodás foka lesz az irányadó. Ennél a kérdésnél a kisbirtok előnyben fog részesülni.

sülni.

Semmiféle kamatkedvezményt nem kapnak azok a gazdák, akiknek birtoka annyira túl van terheve, hogy rajtuk a kamatmérséklés sem segíthet.

Az ilyen adósság egyeztetési tárgyalás alá kerülnek, amelyek során megállapítják azt is, mennyivel kell csökkenteni az eredeti tőketartozásokat, hogy az előbbi kedvezményben részesüljenek. Csak ennél az egy kategóriánál lehet szó a tőketartozás egy részének leírásáról, míg a többi kategóriánál a rendezés nem érinti a tőketartozás számszerűségét.

A kamatmérséklést két eszközzel kívánja a kormányzat biztosítani. Először azzal, hogy a Magyar Nemzeti Bank megrendelet életbeléptetése előtt, a mostani négy és fél százalékos, négy százalékra szállítja le a bankkamatlábát és ennek alapján az Országos Hitelügyi Tanács mérsékelni fogja a maximális adóskamatot. A betéti kamat szintén csökkenteni fog, azonban nem olyan mértékben, mint az adóskamat.

A hitelügyi tanács által megállapítandó új kamattételek természetesen nemcsak a gazdaadósságokra vonatkoznak, hanem minden adósságra, tehát az újonnan megállapítandó kamattételeknek előnyeit más foglalkozási ágak is élvezni fogják.

Még vita tárgyát képezi az, hogy az állam megtérít-e a bankoknak a kamatvesztéséből előállott egy százalékos, vagy sem.

Nem felel meg azon híradás, hogy a gazdaadósság ügyében az egész vonalon az egyéni elbírálás elve fog érvényesülni. Ez fizikai lehetlenség, mert nem kevesebb, mintegy hatszáz ezer gazdaadós ügyének rendezéséről lesz szó. Egyéni elbírálás csak azoknál a gaz-

dáknál fog érvényesülni, akik birtokuk kataszteri tisztajövedelmének negyvenszeresén felül vannak eladósodva. Ezeknek az ügyében ugyanis kényszerlegyeségi eljárásra fog sor kerülni, ami terfoga maga után vonni.

Gömbös Gyula kormányelnök kijelentése szerint, a kérdést elgelsőnek fogja a parlament tárgyalni, azonban a szükséges rendelkezések már november 1-én életbe fognak lépni.

BORPIAC

A borpiacot a rendkívül rossz időjárás hátrányosan befolyásolja. Az utóbbi időben szűrt mustok minősége gyengült, ami a kereskedőket tartózkodásra késztette. Az esőzés előtt szűrtelt mustok minősége a korábban érő fajtáknál 15—17 fok között, a későbbi fajtáknál pedig 14—15 kősterneburgi cukorkák között váltakozott. A belföldi kereskedelem 0.8—1 fillérig terjedő árat fizet cukorkákonként. A süritett must iránt a kereslet nagyon megemelkedett, egykint 68—70 pengő fizetnek érte, az süritési telep. Az óbor-árak az utolsó héten szállárultak, különösen magasfokú színes áruban. A jobb minőségű óborokért h. fokokonként P 2.30—2.50-t is fizetnek. A kiváló minőségű fajborok ára 35—45 pengő között váltakozik h. fokokonként. Az óbor-készlet az egész országban jelentéktelen.

A magyar gyapju értékesítése

Budapest, okt. 20. Régi panasza a gyapjufeldolgozó ipar, hogy a magyar gyapjutermetés mennyiségileg nem elegendő, minőségileg nem egységes és ezért feldolgozása igen nehéz.

Jelentős mozgalom indult meg most a hiányok kiküszöbölésére, valamint arra, hogy a gyapjutermetést mennyiségileg is emelve, azt a hazai textilipar fontos és nélkülözhetetlen nyersanyagává tegyék. Arról van szó, hogy az ország valamennyi juhászatát szövetségbe tömörítsék. Ezek a szövetségek nemcsak a termelést irányítanák oly formában, hogy a juhászok tulajdonosait kioktatnák a helyes gyapjuzelésre és a birkaállományt egységesítsék, hanem az értékesítést is megszerveznék.

Az értékesítés megszervezése a Futura akciójával közösen történik és ezzel kapcsolatosan máris megindultak a Futurával a megbeszélések.

Az eddigi tervek szerint, amennyiben ezek a juhászati szövetségek létrejönnek, a termékeiket a Futura aukciójának igénybevételével értékesítenék.

A rentabilitás biztosítására a tervezet elgondolói gyapjuzelők életbeléptetését követelik, mégpedig olyan mértékig, hogy a magyar gyapjufeldolgozóipar előnyösen vásárolhassa a magyar nyersanyagot. A gyapjutermetés megszervezésre irányuló tárgyalások már megindultak.

RA DEBRECENBE JÖN!

okvetlen keresse fel Szentest Pál Csapó 40. szám alatti korcsmáját. (Tűzoltólaktanyával szemben).

SZOLID, OLCSONYRAKI

FLÓ HÁLCARNOK

CSAPÓ U. 39. SZ.

RAKÓCZI PLACCA SZEMBEN, TELEFON 13.13.

SPORT

Olaszország nyert, Korányi lábát törte

Olaszország-Magyarország 1:0 1:0

Negyvenezer főnyi közönség előtt, a melynek soraiban számos közéleti előkelőség foglalt helyet, gyönyörű időben üt. Között meg a magyar válogatott rettegett ellenfelével, az olasz válogatottal. Nagy mérkőzést, de igen szerencsétlen rivott a magyar csapat. **Korányi** lábát törte a 18. percben és innen kezdve tíz emberrel küzdött a magyar csapat, szívvel-lélekkel, — de sajnos, eredmény nélkül.

Hatalmas iramban kezdődött a mérkőzés. Az olaszok veszélyesebbek eleinte.

Hamarosan bekövelezik a szerencsétlenség, Cesarini összeütközik Korányival,

mindketten fekvé maradnak, de Cesarini sápadta felkel és azután derül ki, Korányi, a Ferenváros kitünő hátvédje, a magyar válogatott egyik legjobb játékosa lábát törte, ballábán nyílt törés érte. A menték vitték el a szerencsétlen játékost.

Mos Polgár lesz a hátvéd és a védelem, fedezetsor kitünően működik, de hiába, a csatársor béa és nem tud eredményt elérni. Ellenben az olaszok a 26. percben Borre révén védhetetlen gólt lőnek.

Hiába buzdítja a közönség a magyar fiukat, rohamoznak, de a gól — pedig a

levegőben lógott — csak nem akar bekövetkezni.

A nap hőse Polgár volt, aki mint hátvéd is nagyszerű volt, a csatársorban vele megnyertük volna a mérkőzést. *Palotás végig nagyszerű volt, a közönség külön is ünnepelte a debreceni fiút.* Sárosi most is remekelt. Bíró is, Háda, Szalay sem csinált nagyobb hibát. A csatársorban Takács gyenge volt, Mikes is, Keménynek jó akciói is voltak. Toldi is derekasan küzdött, de nem volt irányító. Az olaszoknál Cesarini, Monti, Borel vált ki. Az angol Ruoff bíró kifogástalan volt.

A DKASE veresége az amatőrök vasárnapi meglepetései

A vasárnapi amatőrforduló meglepetése, hogy a Villanygyár javuló együttese megverte a DKASE-t. A ladányi bajnokesapat nagy győzelmet aratott a szeszélyesen játszó DEAC felett, a DVSC a nyírbátori csapatot intezte el. Eredmények: **P. MÁV—DEAC 6:1 (2:1).**

Bíró dr. Nagy Zsolt. A DEAC jól indult, támad, de a kapu előtt hibáz a csatársor, de végül is a 22. percben Legény szép gólt lő. A ladányi csapat fokozatosan javul és Riskó fejes góljával egyenlített, majd Riskó a féldő végén a vezetést is megszerzi.

A második féldőben visszaesik a DEAC és Riskó, majd leszállásból Rosenberger az újabb gólszerző, majd újra Riskó eredményes. A végeredményt Marton állítja be.

A P. MÁV sokkal jobb volt a DEAC-nál és végig egyenletesen játszott, a DEAC rapszodikusan, j akciók után kétségbeejtő rosszak következtek. Magyar, Vecsei, dr. Fejér vált vált még ki és Fésűs kapus.

DVSE—DKASE 4:2 (2:1).

Bíró Balla. A DKASE Magyar nélkül állt ki és nélküle a csapat szárnyaszegett, de ez semmit sem von le a Villanygyár megérdemelt győzelméből. Jól, lelkesen és eredményesen játszott a javuló villanygyári csapat. A vezetést Bartha II. szerzi meg, majd Vince III. eredményes a 23. percben. A DKASE Gárdos révén szerez gólt és a második féldőben ugyancsak Gárdos egyenlített.

A Villanygyár erősít és Elek, majd Bartha II. révén lő gólt és biztosítja be a győzelmet.

DVSC—NyáFE 4:0 (2:0).

A DVSC biztosan győzött a letörtnek látszó nyírbátori csapat felett. A gólokat Ökrös 2 és Bihari 2 lőtte.

II. OSZTÁLYU BAJNOKI EREDMÉNYEK

DEAC II—DTE II. 3:1 (1:0). Góllövők Vajda, Magyary, Pongrácz, illetve Erdei.

DMTE—Weinberger Cipőgyár FC 1:0 (0:0) Nehéz győzelem, a győztes gólt Némethy lőtte.

Dohánygyár—DVSE II. 5:4 (4:0). — Izzalmas finis.

KÖZÉPISKOLAI EREDMÉNYEK

Katholikus reálgimn. Fémpár 3:0.
Ref. tanítóképző—Reál 8:0.
Nyíregyházi ág. ev. gimn.—Debreceni ref. gimn. 2:0.

A DTE DÖNTETLENJE ISVARDÁN

A DTE 1:1 arányu értékes döntelent ért el Kisvárdán lelkes játék után.

AZ NYKISE

győzött Mátészalkán az MTSE ellen 1:0 arányban.

A NYTVE

6:1 arányban győzött a D. Textil ellen.

DERECKÉN

MOVE—D. Postás 0:0.

KORÁNYI ÁLLAPOTA

A sérült Korányit szanatóriumba szállították és az este kiadott hivatalos jelentés szerint csak szárcapocs törést szen-

vedett és így állapota nem oly súlyos, mint első pillanatban hitték. Hat hét alatt gyógyul meg annyira, hogy újra játszhat majd.

A CARNERA—PAOLINÓ ÖKÖLVIVÓ. MÉRKŐZÉS

Hatvanötezer néző előtt folyt le Rómában az ökölvívó világbajnokság az olasz Carnea és a spanyol Paolinó között. A mérkőzésen eleinte Paolinó volt fölényben és sokat támadott, úgy hogy Carnera meg is sérült, könnyebb törést szenvedett a karján, de hősiessé tovább küzdött és végül pontozással győzött Paolinó felett.

SZABÓ GYŐZELME SVEDORSZÁGBAN

Szabó Miklós, a kiváló magyar távfutó Stockholmban egy angolmértföldön magyar rekordon belül győzött a legjobb svéddek ellen, Petterson Ny stb. ellen. — Ideje 4 p 16.4 mp.

Magyar B válogatott—Olasz B válogatott 4:4 (3:1).

Eleinte az olaszok vezettek, de végül is a kitünően játszó *Teleki és Vince révén*, akik két-két gólt lőttek, sikerült egyenlíteni. Jól védett Alberti is. Vincével és Telekivel a csatársorban nyert volna a magyar válogatott Pesten is.

Magyarország amatőr válogatott—Ausztria 3:2.

A magyar amatőrök a finisben győztek.

Somogy—Szeged 2:1.
Kaposvárot a Somogy győzött riválisa felett.

Szombaton az Attila a Nemzeti felett győzött 1:0 arányban.

NAGY RAZZIA DEBRECENBEN

Szombatról vasárnapra virradóra nagy razzia volt Debrecen területén külsőségen és belsőségen egyaránt. A razzia meglepő eredménnyel járt.

alig került körözött, vagy gyanús férfi rendőrkézre

és mint egy detektív mondta, úgy látszik, egy rosszul megy a bunözőknek hogy a vásár ellenére sines már pénzük utiköltsegre és nem lehet keresni semmit sem. A razzia eredménye Debrecen közbiztonságára vet jó fényt. A razziákat gyakrabban megismétli a rendőrség.

Megujították a magyar-török barátsági szerződést

Ankara okt. 23. Ankarában Gombös fogadta az ottani magyar kolónia üdvözlését és felhívta őket, hogy mindennap gondoljanak hazájukra és mélyítsék ki a török-magyar barátságot.

A török-magyar barátsági, semlegességi szerződést, amelyet 1929-ben kötöttek, délután megujították. Magyar részről Gombös és Kánya miniszter irták alá a szerződést. Izmet pasa vasárnap újra hosszan tárgyalt Gombös miniszterelnökkel és hangsúlyozta, hogy a török-magyar barátság mélyebb kiépítésére még gyakrabban kell a két ország államférfiainak találkozniok.

Harmincadszor tért vissza egy Debrecenből kitiltott férfi

Régi ismerőse már a debreceni rendőrségnek Szabó Imre balmazújvárosi lakos, aki kisebb büncselekmények, csavargás miatt ki van tiltva Debrecen területéről, de ennek ellenére a szive mindig visszahuzza és visszatér. Most tért vissza harmincadjára, de vesztére, megint felismerték és őrizetbe vették. Tiltott visszatérés miatt újabb husz api elzárást kapott.

Szabó Imre különben ősszel mindig elkövet valami kisebb büncselekményt, s lecsukhatja magát, ugyanis a telet a fogházban szereti eltölteni. Most is bejelentette a rendőrtisztnek, rövidesen viszont látjuk megint egymást, mert következnek a hidegebb idők és akkor nem szeretek szabadon lenni.

KIADÓ VÁROSI LAKÁSOK

A Szent Anna u 10-12. sz. bérházban több rendbéli és a Fűvészkert u 4. sz. bérházban egy rendbéli négy szobás lakás teljes komorral azonnalra és november 1-re kiadók.

A lakások egész napon át megtekintethetők.

A bérbeadás iránt értekezni lehet vitészegedi Gyula házgodnokinál Szent Anna u. 10-12. sz. bérházban d. u 2 és 4 óra között.

Polgármester.

Kiadásért felelős lapfőmunkatárs

MEISSNER KAROLY.

Nyomta

Korvin nyomda, Debrecen, Sas-u.

